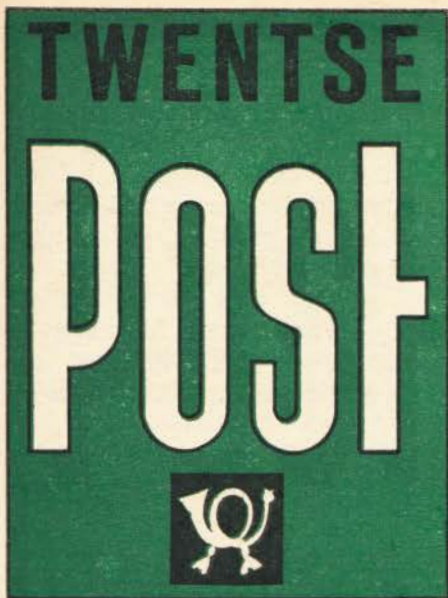

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP – DE STRUCTUUR
DE NATUUR – DE MENSEN – HET
LEVEN – DE CULTUUR – DE VOLKS-
TAAL – DE GESCHIEDENIS – DE GE-
BRUIKEN – DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

HFD. RED. J.W.M. GIGENGACK

NR. 3 MRT. 1968 7^E JRG.

Uit de inhoud:

Kieken en Zeen

**„Iej kiekt 'n mènске
[wa vuur de plette,
Mer nich in 't hárte.”**

(Zegswieze)

Redaktie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 5¹ Hengelo (O.) Tel. 17987
Amsterdam-Rotterdam Bank, Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 4.20 per jaargang
Losse nummers 40 cent per exemplaar

Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

STREEKTAAL

KIEKEN EN ZEEN

**"Iej kiekt 'n mènске wa vuur de plette,
Mer nich in 't hárte."**

De mensken kiekt mangs raar oet de ogen. Zint ze stomp verbaasd, dan kiekt ze met ogen as heulten nâpkes; komp eer 't een of ander onverwachens an, dan kiekt ze, of ze 't in Keulen heurt dondern; nen dooren blood kik offe Job vermoord hef, as ter nen streep duur löp, zötte ze vleegen en wee 's morgens met nen doesterigen kop oopsteet, den kik, offe zik 's nachens met 'n ossen hef stot. Enen, den 'n ander ofjach wil geewen, kik brems en wee ne zaak nog ees wil anzeen, nemp nog voort gen besloet, hee kik de kat oet 'n boom.

As ne jong „'t peerd zoch en hee zit er oop", wödt em vraogen: *Hei'j dan gen ogen in 'n kop?* Jao, wat leu kiekt nich veerder, as eren neuze laank is! Nen kop heurt er bi'j: *kiek ees duur 't venster, as gennen kop hes.* In dat geval is 't ook nich meuglik um enen in 'n kiekerd te hebben, d.i. em duur-zeen.

De leerjonge steet te dreumen. „'t Wèrk kik ow an, jong," zeg de baas. „Zee'j ze vaaks vleegen?" „Dat nich, baas", zeg de jong, „mer ik heb kopzeerte, daor mu'j 'n inzeen met hebben." „Is 't zo slim?" vrög de baas. „Naa slim," zeg de jong, „ik kan haos nich oet de ogen zeen." „'t Jà", meent de baas, „dat kan slim genug wèèn, afijn, zeet mer ees, wa'j doot."

Nen kiek-in-de-weerld is 'n wichtken, dat pas kompkieken en ne-kiek-an-de-duur is 'n ni'jsgierig vrommenske, dat aait an de duur steet te kieken. „Zee kiek!" zeg ze, „pastoorsjuffer geet hen wandeln. Now zeet daor ees hen! Hef mi'j dat menske a wier 'n ni'jt heudjen oop. Zee wil mi'j wisse de ogen oetstekken. Mer dat zö'w dan toch ees zeen! As ik Zundag naor de kèrk gao met mienen ni'jen mantel, dan zal ze der van staon te kieken." Vrouwleu kunt toch mer nich de zun in 't water zeen schienen....

As de ogen slechter wödt, mu'j nen bril kopen. A'j dan mer nen goon nemt, anders bekiek iej de weerld duur 'n verkeerden bril. Wee stikzeende is, den helpt gennen bril. „Wat kik dee rotte fèèl oet de ogen," har 't stikzeende oole menske zeg, dow zag ze ne vroote; (een mol). De jong heuren dat en lachen: „Ik zee 't wa, dow zös ook nog wa 'n maol nen waogenbos vuur 'n spook an." Dat is wa meuglik, mer daormet is 't oole menske nog

gennen speukenkieker, den van de vuurten kan zeen, wat gebuuren zal.

„Boo zee, koms dow der ook nog ees 'n maol achter hen kieken? Dat meuge wiej wal ees an-schriewen," zeg de vrouw, dow kreeg ze bezeuk van eere meue. „Gao zitten, dan kans met etten." „'t Is dankensweerd," zeg de meue, „mer ik mag niks." „O wat, etten zöt, etten döt," menen de vrouw. „Dow zins wa gezond, dow zös ter jao oet as 't eewige lèèwen." „Was 't mer zo," zeg de meue, „ik zin an 't doktern." „Zo? En wat zeg 'n dokter?" „Ik har 't in de mage." „Daor stao ik van te kieken!"

Zo geet 't. Iej kiekt 'n menske wa vuur de plette, mer nich in 't hette. Dat köj nich, al kiek iej ook duur nen veerkiekerd.

Oetwennig zöt 'n menske der zo oet:

Achter't hoës daor staot twee platten,
Oop dee platten staot twee staken,
Oop dee staken steet ne tonne,
Oop dee tonne steet nen trechter,
Oop den trechter steet nen gaperd,
Oop den gaperd steet nen snoewerd,
Oop den snoewerd steet nen kiekerd,
Oop den kiekerd steet nen bos,
Woer hee vaak in jagen mos.

Vuur bedaagde leu hef 't woord 'zeen' vaak nog ne betekenis, waor 't jonge volk gin begrip van hef. Dit 'zeen' hef meer te maken met 'in'-zeen, met wiesheid en vrommigheid.

„'t Gif vrommigheid, zo good bewaard,
Zo heelmaol naor vieulkesaard:
Men merkt den rök, den zeutjes geet —
En zöt ze neet."

(August Wibbelt, Westfalen)

Dit innerlik 'zeen' is gen konst, mer ne gaov', en geet biejen Christen vaak tehoop met 'oetzeen' naor (verwachting van) den verrezen Heer. En hier is dan — zoa'j zeet — het geschikte moment vuur „'n Gelukzaolig Paosken" an de lèzers van de Twentse Post.

OPSTANDING

De eerde gromt
en van den steilen rotswand vält
den zwaoren grafsteen met geweld
naor oonder.
Now is gebeurd het grote wonder.
Verrezen is de Heer oet 't graf, —
nam vån ons aller schold en straf!
Alleluja!

(Uit: „'n Buske late Bleujers" van Toon Borghoes)

PALLEM PAOSKEN

Heel hooge op 'n stok 'ezet
 Op ne bewaarde gold-renèt
 Steet kukel-hanen — mächtig groot
 Met völ klein-kuken-gaddergood
 Bezet tot in den steilen nakken.
 Van schier wit weiten mel 'ebakken,
 Net as het oeraold zonnenrad,
 Dat lig daor op den palm-bos plat!
 En rad èn hanen — allebeid'
 Heidens symbool van vruchtbaarheid!

Mear 't immer greune palmenblad
 Döt deanken an de heil'ge stad,
 Waor Jesus intrök met de schare
 En Jödden-kinder palmenblare
 Blie zwaaiden en op held'ren toon:
 „Hosanna” zungen Davids Zoon!

Het kleingebeente trekt vedan
 En zut zich àl dat lekkers an,
 Zingt: Pallem-Paosken! Ei-ko-rei!
 En as 't nog éénmaol Zundag wodt,
 Dan krieg' wie 'n lekker tik-ei.

TOON BORGHOOES

enschede

A. v. d. Leest Radio
Enschede Televisie

Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
 Erkend reparateur en installateur
 OLDENZAALSESTRAAT 39 — TEL. 10688

ADOLFS & PENNINK
 studieboeken
 pocketbooks - romans

Een **BRIL**, die werkelijk prettig zit
 is gemaakt door
Remmelt Pit
 Kalenderstraat 24-26 Enschede

FOTO **GOBO** FILM

Van Loenshof 10 Tel. 15271
 Filiaal: Oliemolensingel 37 Tel. 16118

ADVERTEREN IS ETALEREN

Voor 't **Hoën**
 medaille, krans, tak
 of beker: bij ons slaagt u zeker
 Ripperdastraat 2a, Enschede

Fijnhout- en Triplexhandel
Fa. W. LANGE

Spelbergsweg 37, Tel. 4538
 levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
 zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz

Motor defect?
 naar **JULO**
 direct !!!

Pyramontstraat 15-19
 ENSCHEDE

Machinefabriek
ARENS & Zn

tandwielen
 Perikweg 52

H. v. d. Meer & Zn

« GEREEDSCHAPSLIJPERIJ »

Het adres voor alle soorten
 staalwaren (slagersartikelen,
 scharen en messen, veescheer-
 machine's enz.)

BLEEKERSTR 18, TEL. 15509 ENSCHEDE

TELEVISIE
 •
 HOOR
 APPARATEN
 •
 RADIO

Blijvende service!
Jan LANGKAMP
 LANGESTR. 52 TEL. 24695 ENSCHEDE.

Voor herenkleding
 het beste bij **Besters**

Van Loenshof 12, Enschede

S. TEN CATE
 STAALHARDERIJ

Hessenweg 1-9 — Tel. 15413
 MINTEX-REMDIENST
 Dr. Benthemstr. 35 — Tel. 15418

Gramofoonplaten Pick-Ups

SPECIAALZAAK **RADIOKO**
 Nieuwstr. 57 Tel. 13909 Hengelo.
 Boulevard 90
 Tel. 24863 Enschede.

BERVOETS - VRIEZELAAR

Schoenen Voor Verwende Voeten
 Hengelsestraat 16 - Tel. 18669
 Van Loenshof 5 - Tel. 23257
 Oldenzaalsestraat 93 - Tel. 15553

„RIJPE AREN
 STILLE SPOELN”

door: K. JASSIES — f 14.50
Van den Broek en Adolfs
 DE KLOMP 9

Voor

lijn- en rastercliché's
Clichébedrijf

NV v/h Firma
M. J. v. d. Loeff

Achter 't Hofje 3-7, tel. 19266

FA. H. v. d. BERG

OLDENZAALSESTRAAT 65 — TEL. 12543
 STEUNZOLEN, ELAST. KOUSEN,
 BREUKBANDEN
 Leverancier voor alle ziekenfondsen

ADVERTEREN IS VERKOPEN

rijwielen & bromfietsen

Gerh. Klein Wolt

Zonstr. 14, Tel. 23881, Enschede

„Twents volksleven
 Dansen en Liederén”

door Dr. G. Bartelink

Een rijke verzameling, deskundig
 samengesteld; 154 blz. met 150 af-
 beeldingen en melodieën in noten-
 schrift. Prijs f 8.50

Boekh. WITKAM, Enschede.

(tel. 05420/12773)

BOERENLEENBANK

Enschede-Lonneker

de bank voor iedereen!

FAZANTSTR. 116, ENSCH. - Bijkant.: Boule-
 vard 1945 Enschede; Scholt Reimerstr. 31, LON.

Speciaal adres veur oew kleere

KIRCH'S
Berconhuis
 de jas met karakter

Haverstr. 23
 ENSCHEDE

„WAORUM ZO GOW VERGETT'N"

Behalve als omgangstaal fungeert het Twents op zeer bescheiden wijze ook als schrijftaal. Hoogtepunten daarin werden (in het recente verleden) bereikt door de dichters Arend Lamm, Toon Borghuis, Johan Legtenberg en de schrijvers G. B. Vloedveld, Joh. Buursink, H. Klaassen e.a. Een minder bekende groep dialect-auteurs wordt gevormd door hen, die regelmatig bijdragen in de mooderspraak leveren voor diverse personeels- en verenigingsbladen. Het handelt zich hier gewoonlijk om pretentieloze stukjes die niettemin door hun simpele opbouw en eenvoudige gedachten-weergave een groot aantal Twenten blijken aan te spreken.

Op grond daarvan heeft de Enschedese boekhandelaar W. G. Witkam het aangedurfd een 30-tal dichtsels te bundelen, die van de hand van de thans gepensioneerde TET-chauffeur Hendrik Eitink uit Enschede verschenen zijn in het personeelsorgaan van genoemde busonderneming.

'T KOST NIKS

Heel alleen, stil, haast verlaot'n
's Moorgns vroom, in bos of veald,
Zit ik in mi'j zölms te praot'n.
Wat is 't hier mooi, en 't kost gin geald.

Heel röstig zit ik dan te luustern
Naor stemm'n van het vöggekoor.
De weend heur ik met blaedkes fluustern.
De zun koomp op, zo mooi, zo klaar.

Geboag'n tekk' van grote beume
Liekt op 't gewelf van n' oale keark.
De dikke stamm'n staot te dreum'n
Daor tusken 't wit en zwat van beark.

En as de eerste zunnestraol'n
As örgelpiep'n scheet duur 't bos,
Dan zo'j 'n aodem haost inhaal'n:
Den dag ontvaantg zien'n eerst'n kos.

Dan veul ik mi'j zon heel klein meanske,
Zo onbehoalp'n as 'n keend.
Dan deank ik vast nich meer an Eanske'.
Ik veul alleen nog mer de weend.

't Begrip van tied he'k dan verloor'n.
Ik zit daor stil en kiek mer too.
O, Twëntelaand, wat kö'j bekoorn;
Ik haol van ow, as van mien moo.

Waor i'j ook gaot met de vakaansie,
Naor Oost'nriek of Mexico.
Ik zeuk in Twënte mien expaansie,
En haol daorbi'j de knipp' mooi too.

DEN HEKS'NKRAANS

Hier zee'j now staon nen heksenkraans.
In 't naojaor haoldt ze hier heer'n daans;
Op 't grös — en meest bi'j heeldre maon —
zee'j hier de witte wiewe gaon.

Hopla - hopla - hopla - höp.
't Is de heks'nmooder dee dat röp.
De heks'nkeender daanst in 't roond,
En al 't vergif koomp oet de grond.

Want waar de veut' de eerde raakt,
Daor koomp — as zee heer'n daans hebt staakt —
In één'n nacht ('t is nich te snapp'n)
De padd'nsteul de grond oet stapp'n.

Wi'j zet dit geerne in de kraant,
Want heksen zint in 't hele laand.
Da's wisse gin geröst idee.
'n Gewaarschouwd meanske teelt vuur twee!

Dus as i'j zeet dee kring'n in 't veald
— Mien moeder hef mi'j dat vertaald —
Mo'j nooit in zonnen kreenk gaon staon;
Heel slecht zal 't ow in 't leaw'n gaon.

LUUSTER!

Het zeengt en roesket um ow hen
In eeuwig, stil gefluuster.
Den eik, de beuk en ok de denn'
Zee zegt ow wat, dus luuster.

Zee zeengt van Komm'n en van Gaon,
Van Greui'n en van Leaw'n.
Zölt zee temet ok kaal daor staon,
Het is heer um het eaw'n.

In 't weenter zingt ze óók heer leed,
Bi'j growwe daag', in 't duuster.
Zee kneerpt en stönt haost van verdreet;
Wéer zegt zo'w wat, jao luuster:

„Dee nare tied is gow veurbi'j,
Dat veul' wi'j in de hoed.
Het vuurjaor koomp, dat maakt oons bli'j,
Zo lang haol' wi'j 't wal oet.”

Dan koomp het nieje leaw'n weer,
Dan zing wi'j weer oons leed,
Dat daank brengt an den Opprheer,
Den alles 't beste weet.

(Uit de eind april te verschijnen bundel „Waorum zo gow vergett'n?" van Hendrik Eitink. Vooruit te bestellen bij Boekh. Witkam, Enschede; f 2.95.)

hengelo

de **B**okdams
voor
DANSLES
Drienerstraat 37

HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedeese str. 22, Hengelo

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

COÖP.

RAIFFEISENBANK

BOERENLEENBANK

Parallelweg L.S. Hengelo Tel. 10061
Bijkantoren: Oldenz.str. 168, Beukweg 81

● MEUBELEN

● TAPIJTEN

● BEDDEN

PETRI voor de moderne
woninginrichting!!
MARKTSTR. 15

ADVERTEREN IS ETALEREN

BLOEMSIERKUNST

K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38, Tel. 12751

Bult's Slagerij

VOOR VLEES
EN VLEESWAREN
WEEMENSTR. 12, TEL. 12752

Klaant'n van BISCHOFF

Bint almaal vol lof

Ne dame of heer . . .

Ze komt aaltied weer, want:

Bischoff

HENGELO

hef 't beste wat er is

Oawerluugt ow van dizze waarheid

PORTJE

Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)

Ruischer en Hartgers

Voor elektrische apparaten
en installatiewerken

DRIENERSTRAAT 4 — HENGELO
(tel. winkel: 14878 — tel. installatie-afd. 10436)

Hobbyhuis Hackfort

BERGWEG 9, HENGELO

VERSTEEG's

vearve

veur hoese en earve

Molenstraat 20

Hengelo (O.) — Tel. 12207

Bonneterie

SPECIAAL-
ZAAK:

Blouses - Rokken - Vesten

Molenstr. 5, Tel. 17382, Heng.

N.V. Automobiëlbedrijf

BLEEKER

● OPEL

● CHEVROLET

HENGELO

AHREND

Telgenflat Hengelo Tel. 7266

voor: Lichtdrukken, Foto-
copieën, bestekken.

H J. Krakters

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. Hengelo 12964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.
Altijd goedkoop

MORSINK

SOLASPECIALZAAK

Servieren

Weemenstraat en Kotmansweg

Doe het zelf

Wij leveren hiervoor P.V.C. vloer- en
wandtegels (reeds vanaf fl 5.80 p. m²),
plakplastics, mozaiek, lijmen, beits etc.

VLOERENBEDRIJF

A.F. Pierik &

F. Boerkamp n.v.

Wolter t. Catestr. 5, Tel. 14064
Hengelo (O.)

Automobiëlbedrijf

ERNE

FIAT

Delden.str 42
Tel. 2120

vanaf:
f 3799

500

H. ter Braak

Gasconvectoren, Haarden, Electro-
en Sanitair

Bornsestraat 24

Tel. 16137

ADVERTEREN IS VERKOPEN

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

Beste leu, weet wa'j doot met oew geeld.
Leav' nich raak zoaj wal weelt.
Denk ter um, le'j mangs wat op zied.
Veur nen krappen of slechten tied.

Breng dan

oew geeld

naor de

Nutsspaorbaank

Now 4 pct rente

NUTSSPAORBAANK

Drienerstraote 43 . HENGEL

KRONIEK VAN DORP EN STAD

BUURSE —. Na de verschijning van ons vorige nummer, waarin een historische schets over het plattelandsdorp Buurse, deelde de huidige bewoner van de voormalige meijerhof aldaar — de 57-jarige landbouwer A. J. Roerink — ons mee, een aantal 'oale breeve' te bezitten die mogelijk enig licht zouden kunnen werpen op de geschiedenis van zijn erve. Inzage van deze stukken leverde voldoende stof op om in dit nummer uitvoeriger op de Buurser Hof terug te komen.

DE (NIEUWE) HOF TE BUURSE OOK GENOEMD HOF TE VAARWERK

Blijkens een koopakte, gedateerd 29 aug. 1829, wordt JAN SCHOLTEN, landbouwer wonende in de Buurtschap Buurse (gem. Haaksbergen) „en zoals hij verklaarde, tijdelijk Meyer of bezitter van het Erf en Bouwregt van het voormaals hofhorige erve Vaarwerk” in genoemd jaar voor een bedrag van zeshonderd gulden eigenaar van de Buurser Hof.

- 1) Een Boerenwoonhuis, een oud Huis, een Schoppe, Bakhuis en een Schapeschot;
 - 2) Een perceel Bouwland, genaamd 'den Hof', groot 7 roeden;
 - 3) Een perceel bouwland dito, genaamd (*) 'het Blik', groot 2 bunder en 64 roeden; (naar de tegenwoordige eigenaar A. J. Roerink ons meedeelt thans bouw- en weiland; red. TP);
 - 4) dito perceel: 'de Akkers', 76 roeden; (thans weiland; red.);
 - 5) dito perceel: 'den Winkelkamp', 82 roeden; (thans bouwland; red.);
 - 6) dito perceel: 'den Winkelkamp', 27 roeden; (thans deel uitmakend van perceel 5; red.);
 - 7) dito perceel: 'de Geere', 54 roeden; (spijs toelopend stuk grond, in 1960 door egalisering samengevoegd met een deel van perceel 3 — 'het Blik' — en tot weiland gemaakt; red.);
 - 8) dito perceel: 'den Akker', 27 roeden; (nog steeds als bouwland in gebruik; red.);
 - 9) dito perceel: 'de Vorschebree', 54 roeden; (thans bouwland en deel uitmakend van perceel 8 — 'den Akker' —; red.);
 - 10) dito perceel: 'de Winkel', 26 roeden; (thans één geheel met de percelen 5 en 6 — 'den Winkelkamp'; red.);
 - 11) dito perceel: 'den Gaarden', 45 roeden; (in 1943 met 80 pct. overheids-subsidie geëgaliseerd tot weiland; red.);
 - 12) dito perceel: 'de Dorenbosbree', 54 roeden; (verkocht vóór het jaar 1929; red.);
 - 13) dito perceel: 'den Voorsten gaarde', 18 roeden; (zie opmerking bij perceel 11 — 'den Gaarden'; red.);
 - 14) dito perceel: 'den Krakeel', 32 roeden; (dit perceel, waarvan de naam mogelijk met twist of grondstrijd verband houdt, is niet meer bekend; red.);
 - 15) dito perceel: 'het Blik', 1 bunder, 48 roeden; (thans deel uitmakend van de percelen 3 en 7; red.);
 - 16) dito perceel: 'de Riet', 54 roeden; (naam thans onbekend; red.);
 - 17) dito perceel: 'Het Hinneke Stukke', 18 roeden; (naam thans onbekend; red.);
 - 18) dito perceel: 'de Winkel', 20 roeden (thans deel uitmakend van de percelen 5, 6 en 10; red.);
 - 19) dito perceel: 'de Winkelkampsriet'; (thans gevoegd bij perceel 18; red.);
 - 20) dito perceel: 'den Grashof', 54 roeden; (voormalige schapenweide, thans weiland; red.);
 - 21) dito perceel: 'den Gaarden', 45 roeden; (zie opmerking bij perceel 11; red.);
 - 22) dito perceel: 'de Koestegede', 18 roeden; (naam thans onbekend; red.);
 - 23) dito perceel: 'de Maat', 1 bunder, 53 roeden; (plaats waar vroeger het 'Schapeschot' stond; thans weiland; red.);
 - 24) de woeste en wilde gronden, groot 36 roeden;
 - 25) 22 Eikenbome en 13 Telgen;
 - 26) De Whare in de Marke;
- benevens 'alle aan Rijks Domeinen, op het voorschreven voormaals hofhorige Erve Vaarwerk competerende regten (—) uit de voormalige hofhoorigheid of uit welken hoofde ook voortspruitende, tot dusverre bestaan hebbende, hoe ook genaamde, verschuldigheden van pachten, uitgangen of andere prestatien, achterstallige zowel als lopende en toekomstende . . .”

„Gedaan en gear(a)feerd ten huize van Augustinus van Delden, logemethouder aldaar den 29 Aug. 1829”

Getekend door:

GERRIT VAN RIEMSDIJK, administrateur der Domeinen in het eerste ressort, residerende te Arnhem, Hoofdplaats der provincie Gelderland, in hoedanigheid als speciaal commissaris tot den bij Zijne Majesteits Besluit van 1 Oct. 1822 geautoriseerden afkoop, betreffende de regten van de Domeinen op de voormaals hofhorige Erven in Overijssel en Gelderland.
JAN SCHOLTEN, (koper; red)

Landbouwer Arend Jan Roerink:

....oale breeve....

JAN HENDRIK JORDAAN, openbaar notaris van het kantoor Goor, arrondissement Almelo, prov. Ov.

MR. JACOBUS VAN RIEMSDIJK, openbaar notaris van het kantoor Haaksbergen, arrondissement Almelo, prov. Ov.

(*) Tekst: 'Een perceel dito, genaamd enz.', ingekort tot 'dito perceel'; red. T.P.

Blijkens een proces-verbaal, gedateerd 20 april 1826, is „hetzelve Erve bruto waardig geschat eene somma van Vier duizend Vijfhondert Vijf en Vijftig Gulden en na aftrek der bij hetzelve Proces vermelde bezwaren, eene somma van Negenhondert Twintig Gulden.” Na aftrek van de pacht, belopende f 280.—, en andere kosten, werd de koopsom tenslotte bepaald op f 600.—.

Omdat bij de koop tevens alle hofhorige plichten terstond vervielen, of zij nu al of niet of slechts ten dele waren nagekomen, had de schuldbekentenis van 23 febr. 1827, waarbij JAN SCHOLTEN erkent „schuldig te zijn aan den WelEerwaarden Heer Petrus Scheij Predikant te Haaksbergen een restant van uitgang van Haver, Rogge en Boekweit over de jaren 1824 en 1825 tot en met den Elfden November 1826 ingesloten” feitelijk geen betekenis meer. Deze schuld immers resulteerde uit de sinds 1398 op het goed TE VAARWERK rustende verplichting om jaarlijks 'zes mudden tarwe, zes mudden gerst en zes mudden boekweit' te schenken aan de St. Pancratiuskerk te Haaksbergen (zie vorige nummer TP, blz. 7), een uitgang, die blijkbaar tijdens de reformatie aan de protestantse predikant aldaar ten goede is gekomen. Na de boven gemelde verkoop van het goed TE VAARWERK aan JAN SCHOLTEN was er echter niemand meer die deze voormalige hofmeyer een dergelijke prestatie kon opleggen tenzij de koper aan zichzelf.

VIOS gebouw

Self Service

maaltijden à f 2.50

(Ook bij U aan huis)

Beekstr. 10, Hengelo

TEL. 05400-12612

Timmerfabriek

Hannink

Hengelo (O.) — Tel. 13701

Levering van:

kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

Voor Uw scooter,
bromfiets of rijwiel
natuurlijk naar

WILLEMS

Ook ruim gesorteerd in onderdelen

Willemstraat 44, Tel. 13438

SPAR = SPAR

RADIO EN TELEVISIE

Blaupunkt - Philips - Erres

Radio Redemeijer

(OOK VOOR KLEUREN-TV)

Emmastraat — Hengelo

Eethuis

„t Centrum”

(Eig. B. Droste)

BEEKSTRAAT 5 - HENGELO

prima keuken

Specialiteit: Zigeuner-Bief

Geopend van 23.30 tot 00.4 uur

Heel Twenteland koopt bij:
Woninginrichting

Van Dijk

Drienerstraat 12, Tel. 13837

Voor al uw
elektrische installaties
op elk gebied

N.V. Electro Techn. Bureau

v/h Sterckel

BEEKSTRAAT 10a - HENGELO

F. Olde Kalter

Auto -handel
-spuitinrichting

Steynstraat 60, Tel. 14806, Hengelo

Boerenleenbank Beckum

en
Stichting Spaarbank
'St. Ludgerus' Hengelo
De spaarbank voor iedereen

GAAS- EN HEKWERKEN

Leveren en plaatsen afrasteringen. Alle
materialen ook los verkrijgbaar. Ge-
drukt geweven- en harmonikagaas etc.

— RUEPERT N.V. —

Willemstraat 72-78 - Tel. 12537 - Hengelo

DIVERSE PLAATSEN

Boerenleenbank De Lutte

MET KANTOREN TE DE LUTTE
OVERDINKEL, GLANERBRUG

Hoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

Wee rekken kan geet naor
zölfbediening

PARAAT

Glanerbrug: bij TET-bushalte

In 'n lunchroom kôj lekker etten en dreerken

TUSSEN STADHUIS- EN ST. LAMBERTUSTOREN

OPTICIEN

WESTEN

LEVERANCIER
AAN ALLE
ZIEKENHUSEN

MEEST UITGEBREIDE
COLLECTIE MODERNE
BRILMONTUREN

Westen Woont Weemenstr. 15

Makelaarskantoor

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38, Telefoon 13041, Hengelo (O.)

VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

Automobiëlbedrijf

Van Laar

en

Feijten

Enschedeestr. 127 - Tel. 13983 - Hengelo

DAF

**WAGENAAR
HENGELO:
TESTBEELD
VOOR MODE**

HET HUIS VOOR
EXCLUSIEVE DAMESKLEDING
Brinkstraat 6, telefoon 13607

Een jaar-abonnement op dit maandblad kost f 4.20

LATERE BEWONERS VAN HET ERVE TE VAARWERK

Blijkens een uittreksel uit het doopregister van de *herformde gemeente* te Haaksbergen, gedagtekend 15 nov. 1830 en — volgens een kanttekening — bestemd 'voor de schutterij', was voornoemde JAN SCHOLTEN gehuwd met JANNE ROERINK, en had dit echtpaar op 22 maart 1795 ten doop gehouden hun zoon: JAN HENDRIK SCHOLTEN. Uit diverse stukken blijkt dat hij zijn vader opvolgde in het landbouwbedrijf:

In 1848 verklaren Jan Holsik, Hendrik Voogsgeerd en Hermen Bult, landbouwers woonachtig te Lonneker, „naar volkomen genoegen te hebben ontvangen van JAN HENDRIK SCHOLTEN, landbouwer te Buurse, gem. H., de somma van driehonderd vijf gulden ter voldoening van het door hem van ons in publieke veiling aangekochte land gelegen in de Buurschap Buurse.”

Op 30 april 1867 bekent „JAN HENDRIK SCHOLTEN, landbouwer, wonende op Scholte Vaarwerk, in de buurschap Buurse (enz.), te hebben ter leen ontvangen en derhalve schuldig te zijn aan Gerhari Johan Pieper, korenmolenaar te Haaksbergen, eene somma van vijfhonderd guldens, te verrenten tegen vier en een half ten honderd in het jaar. Verbinden zich door medeondertekening Gerrit Hendrik en Hermannus Johannes Hartgerink, landbouwers op het Molenveld in de buurschap Honesch, gem. Haaksbergen, als borge voor bovengenoemde som en rente.”

De tegenwoordige bezitter van het erve Te Vaarwerk, AREND JAN ROERINK (geb. 27 aug. 1910 te Buurse), vertelt ons dat hij het goed heeft geerfd van zijn in 1930 op 78-jarige leeftijd kinderloos overleden oudoom JAN SCHOLTEN; („Mien vaders moeder — dus mien grootmoeder — was ne zuster van de vrouw van Jan Scholten Vaarwerk”). Deze oudoom zal — naar wij veronderstellen — een zoon zijn geweest van eerdergenoemde JAN HENDRIK SCHOLTEN.

De huidige eigenaar breidde zijn land door aankoop met 3,5 ha. uit, zodat het erve Te Vaarwerk thans 100 ha. grond omvat, waarmee AREND JAN ROERINK de textielfabrikant Van Heek uit Enschede opvolgt als de grootste grondbezitter in Buurse. Wanneer wij hem vragen of dat klopt, geeft hij met typisch Twentse voorzichtigheid ten antwoord: „Ik zin wal één van de grootsten mèt”.

UIT DE TIJD DER HORIGHEID

Tussen de 'oale breeve', op het erf Te Vaarwerk ordeloos in een onaanzienlijk kistje bewaard gebleven, troffen we verschillende stukken aan die nog dateren uit de tijd der horigheid. Daaronder

bevinden zich twee oorkonden uit de jaren 1604 en 1630, de oudste documenten uit dit huisarchief. De heer J. J. H. Meijer te Enschede, lid van de Oudheidkamer aldaar en ervaren in het lezen van dergelijke oude handschriften, was zo bereidwillig om ons van deze twee oorkonden een letterlijke tekst te bezorgen (zie voetnoten 1 en 2) alsmede een beknopte interpretatie van de inhoud.

REGESTEN

1604 september 20

Johan de Bake, Rentmeester-Generaal van Twente, wegens de Erfholtrichter van Buurse, Goswin van Raszvelt tzu Roemberge, drost van Borculo, en Unico Ripperda to Bokele, drost van Haaksbergen, Diepenheim en Lage, als gedeputeerden en goederen der Marke Buurse, verkopen erfelijk aan Veltherman en zijn echtgenote Jennen de door kopers bewoonde katerstede met gaarden en uitdriift, voor een vrij eigen goed.

De voldane koopsom zal tot voordeel van de Buursermarke worden aangewend.

(Met de ondertekeningen van Johan de Baeke en Unico Ripperda. Op perkament.)

1630 mei 31

Voor Hendrick Menger, richter tot Haaksbergen en zijn cornoten Derrick Menten en Johan (Varuer), verkoopt Gerrit ten Buss, gevolmachtigde van Arnoldt Morbecken tho Steveninck en de echtelieden (Otto van Wisch) en Erick(a) Morbeck, krachtens volmacht d.d. 29 october 1624 voor Conradt Wolbier, richter tot Ahuis verleden, in erfkooop aan Egbert Schulten tho Buerse en de echtelieden Berndt en Trijne Tiasinck de sloptiende van zes mud rogge uit de hof te Buerse genaamd Varwerck, verschijnende jaarlijks op Cathedra Petri, 3 mud rogge met de gehele bloedtiende uit Rengerinck en drie gelijke mudden rogge uit het erve Hulsshoff, alles naar Haaksberger maat.

Namens zijn principalen geeft Gerrit ten Buss aan kopers kwijting voor de koopsom.

Tussen kopers wordt nog overeengekomen, dat Schulten in volle eigendom krijgt de tienden uit de Hoff to Varwerck en het erve Hulsshoff, zonder inspraak van de echtelieden Tiasinck.

(Met de ondertekeningen van Hendrick Menger en Gerrit ten Buss. Op perkament.)

(1) Letterlijke tekst van de oorkonde uit 1604, afkomstig van de Hof te Buurse: Wij Johan de Bake, Rentmeister generail des Landes Twente wegen der hoicheit Erff holtrichter und wij Goswin Van Raszvelt tzu Roemberge Drost der herlicheit Borkeloe und wij Unico Ripperda to Bokelo, drost der Herlicheides Haxbergen, Diepenem und Lage also respective Gudheren und Gedeputirden, der Marke van Buijse, Doen/ kundert und bekennen, vormitz desen unsen apenen besegelden Breve, vor ons und sambtlichen Erffge: vorge. Marcke unsen und der/ selven Nakomlingen, dat wij hebben verkofft, rechtes steden vasten erffkopes erfflich ewich und ommermer den Ersamen Veltherman/ (zie p. 11)

oldenzaal

GESCHENKBON

Zoveel schitterende geschenken...
En evenzoveel verschillende smaken.
Geef een geschenkbbon.

Blij met een geschenkbbon
G. Morselt

tricoloreren
drymasteren
verven

Ootm.str. 47-49
Tel. 2091

Antoon Hutten

VOOR DE LOOP EN DE SLOOP

Van Opel, Ford en VW
alle onderdelen
Denekamperstr. 71, Tel. 2863

ERRES PHILIPS
TELEVISIE
Ben Lansink Oldenzaal
Grotestr. 20 Tel. 2981

Foto's könt nich kieken
(Mer onze foto's möj bekieken)
fotohandel

't Kiekkeske

Voor
een deskundig uitgewerkte

C.V.-installatie

E. HEIDEMANN & Zn

Boterstraat 13-15, tel. 2077
Eekboerstr. 71, tel. 2708; b.g.g. 2349
OLDENZAAL

ADVERTEREN IS VERKOPEN

TELGENKAMP's

zaadhandel

Het adres voor tuin-, bloem-
en landbouwzaden, bestr.midd.
Molenstraat 6, telefoon 2958

KIP **KIP** **KIP**

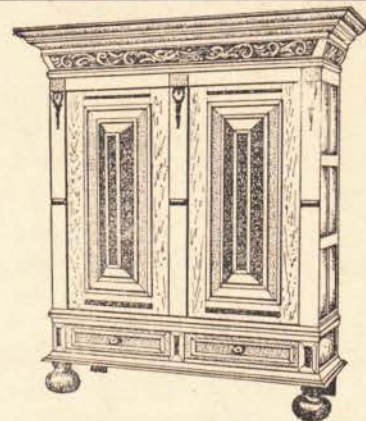
regelt Uw deukt Uw spuit Uw
schade auto uit auto

AUTOSPUITBEDR./UITDEUKINR.
Esstraat 6 — Tel. 2251 — Oldenzaal

de zaak met meer
dan 50 toonkamers

Bij Bröcking's Groothandel Oldenzaal
vindt U altijd een prettig onthaal
Een tip voor kappers en drogisten
doch ook voor schoonheidsspecialisten:
bezoekt onze toonzaal
EEKBOERSTR. 44 - TEL. 2495

Door de eeuwen heen een meubel-
stuk, dat sfeer geeft in elk interieur.
Permanente expositie in onze toon-
zaal van vele modellen Gelderse
kruis- en parkenkasten

Smellink — Oldenzaal

Gerton .lederwaren

zijn niet te evenaren!
STEENSTR. 20 - OLDENZAAL

Diverse plaatsen

**antiek, goud, zilver
en uurwerken**

TH. BUDDE

Ootmarsum

Spec. Reparatie-afd.
Antieke Uurwerken.

WAAROM NAAR:

Ootmarsum?

Karakteristiek stadje, rijk
aan folklore, bos en hei,
A.N.W.B. — oriënteertafel,
't hoogste punt van Twente.

Schitterende vergezichten
over Twente en Duitsland
SAKSISCHE BOUWKUNST (los hoes e.a.)

Autobus-
onderneming
Oldenzaal

Lijndiensten
Oldenzaal - Denekamp - Grens - Nordhorn
Moderne touringcars
Uitgebreid reizenprogramma
In de zomermaanden elke dag tochten in Overijssel
en het Duitse grensgebied

Tegenover een klinkende naam als die van de zeer vermogende jonker UNICO RIPPERDA, die in 1615 door koop eigenaar werd van het voormalige Huis Hengelo, zinkt die van het keuterboertje VELT-HERMAN volledig in het niet. Uit de oorkonde van 1604 weten we dat hij een fatsoenlijk man was, gehuwd met een zekere Jennen en vervolgens rechtmatig eigenaar geworden van een kleine boerderij. Zowel de naam 'Velt'-Herman alsmede de vermelding dat de koopsom ten voordele van de marke Buurse werd aangewend, doen vermoeden dat 't zich hier om een aanvankelijk klandestiene stichting handelt op veldgrond, die aan niemand persoonlijk doch aan de gezamenlijke gewaarde boeren van Buurse toebehoorde. De oorkonde van 1604 stelt VELTHERMAN dan in het vrije bezit van een keuterbedrijfe, waarvan het eigendomsrecht voordien op z'n minst twijfelachtig was.

De oorkonde van 1630 staat in nauwer verband met de Buurser Hof zelf en vertelt ons dat hofmeyer EGBERT SCHULTEN rechtmatig aanspraak verwierf op ondermeer zes mud rogge, die hij voordien telkenjare ten zijne laste moest opbrengen. Zijn betrekkingen met de echtelieden BERNDT en TRIJNE TIASINK komen niet duidelijk naar voren. Het is bijvoorbeeld goed mogelijk dat TRIJNE een zuster van hem was, maar voor

De voormalige (nieuwe) Hof te Buurse, thans Scholte Vaarwerk geheten. Het rechtergedeelte werd — na te zijn afgebrand — in 1812 herbouwd. Het linkergedeelte is blijkens een gedenksteen van latere datum: „De wed. ihs (d.i.: Joh.a. Scholten) 1884.” Het boerenwoonhuis dient thans tot schuur.

deze veronderstelling biedt de verdeling in evenredige helften op zich toch te weinig grond.

Jennen, sinen hussvrouwen, und oeren Erffge. eine sekere katerstede, garden mit den Uitdrift, allergehalt hir ge. kaeterstede/ itziger tit bewonende is, In der Marcke van Buirse gelegen, vor ene Summa van pennongen, die welcke wij bekennen van kooperen/ vorge. ten vullen betalt, und tot vordel derselven Marcke angewennt tot sine Gelaven derwegen vor uns onsen mitbenoempen/ dese vorge. katerstede, In qualiteit als bauer, vor ein vrij onbekomm(ert) gudt, kooperen to stane to wachten und to waren und/ rechte eewige volnkomene Erffwarschap darvan tdone, vor ons und unses mitbeschr. vor alle opsprake und vor alle die genne/ der das to rechte kommen willen, so ducky und vaken dat noit is, oft tdone moegen hebben oock ge. kooperen und oeren mitbesch./ alle tit gerne betere vestnisse darvan to geven, darmede sie und oere Erffge. tot allen tiden genoichsam versekert sollen sin/ und bleiben, alles sonder argelist, in orkunde der Warheit, hebben wij Holt-richter und Gedeputirden, In der Marcke vorge. de-/ sen Brief mit unse Christlichen Namen onderschreven und van Ider sin angeborne Segel amtliches beneden daran doen/ hangen, Gegeven In den Jare Unses Hern Sestienhondert Vier, den twintichsten dach Septembris./

Johan de Baeke

Unico Ripperda

N.B. Van de aanwezige drie uithangende zegels is het sterk beschadigde zegel van Unico Ripperda ten kantore van de redactie 'Twentse Post' afgevallen doch wederom bevestigd, het zegel van Goswijn van Raesfelt is sterk beschadigd en het zegel van Johan de Baeke licht beschadigd en goed herkenbaar.

(2) Letterlijke tekst van de oorkonde uit 1630, afkomstig van de Hof te Buurse: Ick Hendrick Menger wegen Ridderschap ende Steden repraesenterende die hern Staten deeser Landtschap vann/ Overissel in der tijt een gesworene Richter tott Haxbergen, Doe kundt bekenne und betuege in unnd vermitz deses mijnen apenen besegelden Brieve hirso dat vor/ mij ende mijne Cornoten hirna beschreven in einen apenen gehegeden Gerichte persoonlijk gekomen und erschienen iss die Erbare Garrit ten Buss als Volmachi-/ ger dess Edlen unnd Ehrnvesten Jr Arnoldt Morbecken tho Steveninck alssock S: zel. welgefleite Broder und Suster, die ock Edelveste unnd Ehrentrijcke (Otto van Wisch)/ unnd Erick Morbeck ehelueden, unnd bekende Volmachtiger krafft sijner sub dato den 29 Octobris Anno 1624 vor den Richter Tott Ahuis Conradt Wolbier (gepasseert)/ vertoender Volmacht, wat dat sijne Principalen vort. in einen steden vasten ewigen und unwedderroeplijcken erfkoep hadden verkofft unnd avergelaten/ verkofften unnd lieten aver hirmet unnd krafft deeser breyes erf, ewichlick unnd ummermher, denn Ersamen Egbert Schulten tho Buurse unnd Berndt Tiasinck/ ende Trijne eheluiden sampt derselven Erven und nakomlingen alsodaene Sess Mudde Roggen Schloptendens als sijne Volmachtigers Principalen jaerlix up Cath-/

dra Petri uijt den hoff tho Buerse genant Varwerck verschijnen, Item uijt het Erve Rengerinck tho Buerse dreij Mudde Roggens mett den geheelen blodigen Teende/ unnd uth den Erve Hulshoff, dreij gelijcke Mudde tentroggens allent Haxberger Maete mett alle deselven Teendes Olden unnd Nien Recht unnd gerechteiden/ nicht darvan uijtbescheiden allent voer ein frei unbekummert ende doerschlachtich guett ende dat alles vor ene Summa van Penningen Warvan Volmacht-/ iger bekande den lesten Penninck met den ersten an sijne Constituanten volkommelijcken betaelt tho sijn, sich in nhamen sijner Principalen (daruth)/ goeder bethalinge bedankende. Iss darume Volmachtiger vort. uijt nhamen sijner Constituanten denselven verkofften ende welbetaelden Teenden in han/ denn dess Gerichtz also uijtgegan, doende darvan volkommene uijtganck renunciatie unnd updracht mett halve handt und munde als recht was, allent/ tott behoef efflijcken gebrueck ende besitt der vorbenoempter Kooperen Egberte Schulten unnd Berndt Tiasinck ende haerer metbeschr. Gelavende den/ genanten Kooperen alsodaenen verkofften Tenden te stahen te wachten ende te waren tegens alle die dess tho rechte staen und kommen willen/ Ock den genante Kooperen so noedich hiervan naedere ende bettere bevestnisse to doen, so ducky ende vaken sie dat selve begehren sullen Stellende/ Volmachtiger Gerrit ten Buss den Kooperen vort. ende haeren metbeschr. darvor te Warborge ende underpande, Alle sijner Constituanten voorn. (sulf)/ have unnd guedere, wie und waer die ock gelegen sijn mogen, unnd sich im pfall der moet darvan loco evicionis te mogen verhaelen unnd schadeloes/ bewahren. Met renunciatie unnd vertichnuss van alle Exception privilegien ende Rechtsbehelp deesen eenichsins contrarierende. Sunder argelist./ Welverstaende dat Egbert Schulten ende Berndt Tiasinck in iegenwordigen Gerichte sinen geaccordiert ende averkommen, datt Egbert Schulten ende/ sijne Erven, die Sess Mudde Roggen uijt den Erve ende hoff te Varwerck, unnd dreij scheppel Roggen uijt den erve Hulshoff vort. (hierboven in ander handschrift toegevoegd: vor sijn quota) alleine sonder Insegel/ der eheluiden Tiasinck ende haerer erven, erf unnd ewichlick oock eigendomlich an sich hebben unnd beholden sollen mogen. Ohne gefehrde, dewile/ da dat alles vor mij Richter vorgest: ende mijne hirtho gerequirierde Cornoten als die EhrentVromme derrick Menten und Johan (Varuer) dit oer oercun-/ de met mij hirup ontfangen hebben, gerichtliche gepassiert iss, So hebbe Ick Hendrick Menger Richter vort., neflens den Volmachtiger Gerrit/ ten Buss deesen Breff met mijn selvest handt indergeschreven, und mijn Insegel/ onder davan doen hangen. Gegeven in den Jaere Onses Hern Een Dusent/ Seshondert unnd dertich, den Een und dertichsten Maijo./

Hendrick Menger Richter

Gerrit ten Buss

N.B. Het uithangend zegel van de richter is afgevallen. (Bij de transcriptie zijn duidelijke afkortingen als en = ende, voluit geschreven. Afkortingen, die meerdere betekenissen kunnen hebben, zoals vort = vorgemelt of vorgenoemt, zijn niet voluit geschreven. Wat betreft het gebruik van de u en de v is steeds die letter gebruikt, die in de hedendaagse taal gebezigd wordt.)

almelo

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT

de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)

Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

Nutsspaarbank UW bank

 Hoofdkantoor Almelo
WIERDENSESTRAAT 22
Bijkantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Coevorden

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

 Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 Hengelo
Wedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

Coöperatie

De Landbouwcoöperatie

 is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering
van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.
COÖP. LANDBOUWERS-
BANK EN HANDELSVER.

ADVERTEREN IS ETALEREN

 ■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW-

[BENODIGDHEDEN

in de beste kwaliteiten !!!

Door grote
omzet
lage prijzen
bij

A.B.T.B.

ALMELO

 Veur MEUBELS en allens, wat
er zo bije komp kieken, naor:

TOON a.d. Tuinstraat

Tel. 3880

 In vrogger dage daansen de leu op
de dell' 'n veertoer. Weer völ later
'n zeuensproonk. Rechtovoortfoxtrot,
wals en cha cha cha in niejmoode
daansscholen:

Wim POLMAN

Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

 drogisterij - parfumerie

PRÜMERS

 Bornsestraat 72 - Tel. 5650
Het huis voor geschenken

DIVERSE PLAATSEN

 Met onze mengvoerders altijd de
hoogste productie. Kunstmeststof-
fen; keuze uit vele soorten. Ruim
gesorteerd in vaste brandstoffen.
Bij ons is het rustig en voordelig
tanken voor brommers, auto's en
tractoren.

C.A. & V.V. BORNERBROEK

BOERENLEENBANK

Albergen

 De SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bank

 Coop. „De Landbouw” W.A.

GOOR

Het adres voor:

 Mengvoerders onder C.L.O.-
contrôle, Meststoffen, Brand-
stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
Kruidenierswaren, Landbouw-
werkzaamheden enz.

Hotel Haarhuis Zenderen

In 't herte van Twente

DIVERSE PLAATSEN

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoerders

Ruwvoerders

Brandstoffen

„de kop'ren smorre”

 Twents ethoes in Maarkel
en de grote weg van Hengel naor Deamter
[Twentse specialiteiten]
DENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMEN

RUIMTEVERWARMING

OOK AAN AARDGAS

Gem. Energiebedr. Rijssen

COÖP. ZUIVELFABRIEK

De Eendracht ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

 Wiej helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MAARKEL**
met wiede umgeffing

 ● Coöp. Boerenleenbank en
● Coöp. Landbouwvereniging

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

BOERENLEENBANK

Bornerbroek

 ■ De SPAARBANK ■ verder alle
voor iedereen BANKZAKEN

BOERENLEENBANK

Weerselo

Verzorgt al uw bankzaken. Hoogste spaarrente.

E. J. Lantink

 LANGESTRAAT 21 - 23, DELDEN
RADIO - TELEVISIE - ELECTRO
TECH. INSTALLATIE - BUREAU
WASMACHINES - VERLICHTING

UIT DE ADMINISTRATIE VAN EEN HOFMEYER

Het Buurser huisarchief bevat verder diverse stukken, die typisch tot de administratie van een hofmeyer behoren. In een gedeelte van een kasboek uit 1751 lezen we:

<i>Den 22 jannewari</i>	
<i>Geerlieg van Lochem die aefgerekent</i>	7-13-0
<i>Hinderick Lanckheit aefgerekent</i>	14-15-7
<i>Yan ter Harst in den blanckenborgh</i>	7-8-4
<i>Gradies Miegorius aefgerekent</i>	10-10-0
<i>Yan Averbekke die smiet rekeninge</i>	6-1-0
<i>Garriet ter Rae die messeler rekeninge</i>	6-5-0
<i>Derck en Jueffer te Lintelo die rekeninge</i>	12-14-4
<i>enz.</i>	

En in een lijst van inkomsten en uitgaven over de maand maart van het jaar 1769:

Peter Ten Riet Een pijrok laten maken En knopen garen, doek en Keme(y)garen bijgedaan f 1.14.
Den 21 maart een Doodkist laten maken voor Den overleden Jan Geikink is f 5.-. En an Linnen En hennekleed (doodshemd; red. TP) mede gedaan [voor f 3.-.

Naar aanleiding van een „Memorij (verzoekschrift) van den onderrichters van Haxbergen met voorkennis van de Heer Righter om te gaan bij Scholten Varwork i Bursen om hem af te vragen uit den namen van Alb. Wolterink (betreffende) die plaggen dien hij gemait hadden of laeten maien hetgeen hem verboden was totdat de grond is afgepalt”, bekwam men van Scholten Varwork „ten antwoord dat hij mar een meyer war en dat hij geen palen kan slaan; Haxbergen den 2 aug. 1766.

(Zie voor het 'Paelbuerrecht' C. J. Snuif: 'Verz. Bijdr. tot de Gesch. v. Twenthe, blz. 422 ev.)

In een ander markestuk heet het:

„Vermits de Wed. van Teunis Ter Maat aan mij ondergetekende Markenrigter van Buurse heeft aangeklaagt dat Gerrit Westendorp op het wonershuis dat afgebrand is, wederom wil zetten, of reeds gerigt is, wel(iswaar) op de gemeene grond, dog ook op de vaarweg, drijf- en mestweg, alsmede op het voetpad van gen(oemde) weduwe naar haar land en gaarden, hetgeen haar tot groot nadeel verstrekte, zo word gem(elde) Ger. Westendorp bij dezen ernstig gerecommandeert het opgerichte houtwerk van die plaatse weer af te nemen en verder te verplaatsen zodanig dat gemelde weduwe in haar wegen niet benadeelt worde;” enz.

30 okt. 1779; getekend: J. C. J. Bos.

Een terugblik in een tijd die voorgoed achter ons ligt.

Met de verdeling der gemeenschappelijke markergonden omtrent het midden van de 19de eeuw is tevens het definitieve einde van de markeinstelling in zicht. Wij ronden deze bijdrage af met een stuk uit het Buurser huisarchief dat nauw met deze liquidatie in verband staat.

„Vergadering van de gewaarde Goedsheeren der Marke Buurse, gehouden ten huize van Gerhardus Hermannus Wolterink in Buurse, gem. Haaksbergen, den 23 Maart 1850.

Na omtrent tot ruim twaalf uren van dien dag gewacht hebbende wordt de vergadering geopend door J. D. Jordaan, welke hiertoe door meerderheid wordt verzocht zulks te doen.

Presente oproepers:

G. H. Wolterink als eigenaar van een volle waar op Wolterink;

B. Scholten op Steenberg als eigenaar van een volle waar op Steenberg;

H. J. Jasink als eigenaar van een volle waar op Jasink;

A. J. Stork als eigenaar van 1/4 waar op het Erve Doornbosch;

Antoni ter Huurne als eigenaar van een volle waar op Meijer;

G. J. ter Heegde en J. B. ter Huurne 3/4 waar op Helderink;

Hendrik Leppink namens Zegers, J. H. Vabers en Antony Veldhuis, tezamen eigenaars van een volle waar op Gakinks;

J. H. Tuchtener een derde waar op het erve Nijenhuis;

J. B. Scholte van Mast 1 volle waar op Haarmole;

Egbert te Lintelo en H. Gleis 5/8 waar op Gleis;

Jan Bos JHz 1/2 waar op Waarink;

H. Groot Rot, H. Vrielink en A. Wolterink 3/4

waar op de Keuper;

Johannes Wolferink 1 waar op Grobbink;

J. H. ten Brummelaar 2/3 waar op Kuiper;

A. J. Dievelaar 1/2 waar op Mors;

G. J. Roerink 1/2 waar op Roerink;

J. H. Bos junior 15/32 waar op het Erve Riet.

Deze gewaarde goedsheeren hebben bij publicatie gedaan op twee achtereenvolgende zondagen aan beide kerken te Haaksbergen afgegeven den 9 maart 1850 hunne mede goedsheeren op heden opgeroepen ten dezen plaats, ten einde te delebereren over enige voorstellen, welke zij voornemens zijn te doen allen breder in die publicatie vervat welke aan deze resolutie is gehecht nadat daarvan vooraf aan de gezamentlijke goedsheeren voorlezing is gedaan zoomede aan de met hun opgekomen medegoedsheeren, als Jacobus Bos, H. Scholten voor de Erven A. Bos, Hermannus Roerink, Jan Bos op de Koekoek, G. J. Bos, In. Hm. Westendorp. —

(Zie verder blz. 14)

Met eenparigheid van stemmen der oproepers (werd) besloten:

1) Om de lastgeving op den Heer Pieter Jennes (secretaris der stad Enschede en aldaar wonende) verleend als markenrigter te herroepen (wegens veronachtzaming van het verzoek om binnen veertien dagen eene Goedsheerenvergadering uit te schrijven, door oproepers verzocht en hem nog wel bij deurwaarders-exploit gesommeerd), zoomede de lastgeving welke is of mogt zijn verstrekt aan en op de genoemde personen, uitmakende de Commissie tot verdeeling der gronden van de Marke Buurse mede te herroepen en buiten werking te brengen.

2) Om in plaats van den herroepen Markerigter een ander persoon tot markenrigter aan te stellen, zoomede een thesaurier of ontvanger van al de gelden, welke aan de marke moeten betaald worden."

Met eenparigheid van stemmen wordt dan JAN DINANT JORDAAN, notaris wonende te Haaksbergen, tot markerichter der marke Buurse benoemd en Hendrikus ter Horst, notaris-klerk te H. tot ontvanger der markegelden.

UIT STAD EN STREEK

HISTORISCHE DAG VOOR TH-TWENTE

ENSCHADE — Voor de Techn. Hogeschool Twente was het 23 februari een historische dag. Aan dertien studenten werd de baccalaureaatsbul uitgeleerd tijdens een plechtige zitting van de senaat van de hogeschool in tegenwoordigheid van de curatoren en o.m. oud-minister mr. J. L. M. Th. Cals.

TOEKOMSTPATROON TWENTE

ENNSCHADE — Tijdens een integratiebijeenkomst van de Werkgroep Toekomst Twente is vorige maand aandacht besteed aan de aspecten van wonen en recreëren in het Twente van morgen. Een poging, om de vele wensen en behoeften vast te leggen, bleef in de complexiteit steken. In de verschillende facetgroepen zullen de gerezen vragen nader worden bestudeerd. Vóór 1 sept. a.s. zal over het resultaat daarvan worden gerapporteerd.

**Tubbergen
met Vasse
en
Hezingen**

Rustige, bosrijke
omgeving

Eenvoudige en
gemoedelijke be-
volking

Lage pension-
prijzen en lage
tarieven.

Inlichtingen V.V.V. Tubbergen

Boerenleenbank
Denekamp
de spaarbank
voor het platteland

- Denekamp -

om zijn natuurschoon, zijn beziens-
waardigheden, waaronder een natuur-
historisch museum, en zijn goede logies
accommodatie, zeer bekend als

VACANTIEOORD

biedt tevens gunstige gelegenheid voor
INDUSTRIEVESTIGING

Voordeligsterrein, ruime arbeidsmarkt, bevolking
volkomen industrie-mind. Inl. bij het Gem.huis.

THT-STUDENT SCHULDIG VERKLAARD AAN BELEDIGING PRESIDENT JOHNSON

ENSCHADE — Op 27 maart heeft het campus-scheidsgerecht uitgesproken dat de THT-student J. W. M. R., die voor de ramen van zijn kamer op de campus Drienerlo pamfletten heeft opgehangen waarop stond vermeld dat Johnson een oorlogsmisdadiger is, fout heeft gehandeld en dus de campus-reglementen heeft overtreden. Het scheidsgerecht, met mr. P. J. Jebbink uit Hengelo als voorzitter en mr. F. H. W. W. de Buy als griffier, zei zich uitdrukkelijk te distancieren van het feit of de beledigde persoon al dan niet een staats-hoofd is in de zin van art. 117 Wetboek van Strafrecht en evenzeer van het feit of hier de naam van Johnson (president Amerika) dan wel die van Ho-Tsji Minh (president Nrd. Vietnam) of welke andere persoon ook is gekozen. Het scheidsgerecht overwoog, dat ook een heftig protest denkbaar en toelaatbaar is, zonder dat men zich aan krenkende belediging te buiten gaat. Het achtte echter maatregelen tegen de beklagde niet op zijn plaats omdat tot nu toe op de campus onzekerheid heeft geheerst omtrent de normen op dit terrein.

VIJFTIEN JAAR GELEDEN KREEG ALMELO ZEEVERBINDING

ALMELO — Zaterdag 30 maart is het precies vijftien jaar geleden dat de zijtak van het Twentekanaal naar Almelo werd verbonden met het Overijssels kanaal. Daardoor kwam Almelo via de waterwegen Rijn, Maas en Waal in verbinding met de zee. De katoenlichters konden toen rechtstreeks naar Almelo varen zodat er in Rotterdam en Amsterdam niet meer behoefde te worden verladen. Dit heeft het mogelijk gemaakt dat Almelo zich sinds kort heeft weten te ontwikkelen tot de grootste katoenhaven van Westeuropa.

GEOLOGEN BEZOEKEN LOSSER

LOSSER — Geologen die van 22 tot 25 mei in Nordhorn congresseren, zullen in Losser de onthulling van het Staring-monument bijwonen.

NH KERK DELDEN GERESTAUREERD

DELDEN — Op zondag 31 maart wordt de geres-taureerde kerk van de Hervormde Gemeente in Delden met een speciale dienst weer in gebruik genomen. Het uit 1464 daterende kerkhuis, dat werd gebouwd op de fundamenteën van een nog ouder kerkgebouw en vóór de reformatie aan de heilige Blasius was toegewijd, heeft ruim twee jaar in de steigers gestaan. De afwerking zal nog ongeveer een jaar in beslag nemen.

BORNE ONTSLUIT NATUURGEBIED

BORNE — Het zogenaamde 'Gemeenteveld' te Borne, een plm. 12 ha groot natuurgebied dat aansluit op de bossen van Twickel, zal worden opengesteld voor het publiek. Daarmee heeft het gemeentebestuur de mogelijkheid geschapen om te genieten van een fraai en sterk afwisselend natuurlandschap bestaande uit bos, heide en venen. Er is reeds voor brede wandelpaden gezorgd terwijl het daarnaast in de bedoeling ligt een pick-nickgelegenheid aan te leggen.

LANDGOED TE NIJVERDAL OPENGESTELD VOOR PUBLIEK

NIJVERDAL — Het landgoed 'Noetselerberg' te Nijverdal, groot 700 ha en eigendom van de heer L. de Jong Schouwenburg uit Amsterdam, is — dank zij de daartoe ingestelde regeringssubsidie — opengesteld voor het publiek. De eigenaars van 'de Koningsbelt', 'de Sprengenberg', 'de Klingen-belt', 'Duivecate' en 'de Eversberg' hadden hun bezittingen reeds eerder opengesteld. Deze maand zijn langs de grenzen van het landgoed borden ge-plaatst, waarop de voorwaarden staan vermeld die het publiek in acht moet nemen.

ALMELO AKKOORD MET RECREATIESCHAP

ALMELO — De Almelse gemeenteraad heeft zich op 28 maart akkoord verklaard met een jaarlijkse bijdrage van zes cent per inwoner (totaalbedrag f 3.510.— per jaar) voor deelneming aan de ge-meenschappelijke regeling 'Recreatieschap Twen-te'. Daarmee volgde Almelo het voorbeeld van di-verse andere Twentse gemeenten.

NAUWERE SAMENWERKING GOOR-DIEPENHEIM-MARKELO

DIEPENHEIM — De gemeenten Goor, Diepenheim en Markelo zijn voornemens om op de gebieden van ruimtelijke ordening, recreatie en sociale wet-geving nauwer te gaan samenwerken. Het initiatief hiertoe ging uit van de raad van Diepenheim.

BOEKEN

'SCHADUW VAN TWICKEL'

Het landgoed Twickel bij Delden, dat als recreatie-gebied van jaar tot jaar in betekenis toeneemt, telt talloze plekjes waar men verwonderd terug-blikt op eeuwenoude toestanden: een eerbiedwaar-dige *schop* (boerenschuur), opgetrokken uit eiken gebinten en handgevormde bakstenen, met houten puntgevels en verweerde dakpannen; 'n vakwerk-boerderijtje met op het erf nog allerlei antieke karren, wagenstellen en landbouwwerktuigen; een bruggetje van vermolmden planken, een schutsluis uit ruw-houten balken met verplaatsbare stuw-wanden....

Herman Haverkate uit Hengelo, die sinds zijn jeugd met de landschappelijke omgeving van Del-den vertrouwd is, heeft over dit unieke natuur-gebied een fotoboek samengesteld waarin hij op geslaagde wijze een indruk geeft van de vele be-koorlijke plekjes die de recreërende mens hier kan aantreffen. Naast de genoemde taferelen kan men in dit fotoboek natuurlijk ook een glimp opvangen van de zojuist geres-taureerde zandstenen kerk in Stad Delden en van de havezate Twickel, dat zijn feodale karakter — als in een Doornen Roosje's slaap — tot in onze tijd bewaarde.

Een juweeltje van een fotoboek, bij uitstek ge-schikt als relatiegeschenk, maar ook de moeite waard om het voor eigen gebruik aan te schaffen.

(UITGAVE 'ARTIFEX' HENGELO, PRIJS f 15.50)

'TWEENTE VAN BINNEN UIT'

De Junior Kamer Twente (J.K.T.), bestaande uit jonge mensen in de leeftijd van 30 tot 35 jaar die bij de overheid of in het bedrijfsleven een leiding-gevende functie vervullen, heeft een kloek foto-boek over Twente samengesteld. De uitgave is uitsluitend bestemd om te dienen als relatie-geschenk en zal derhalve niet in de boekhandel verkrijgbaar zijn. Men streeft er naar om door middel van dit boek onze streek als industrie-, werk- en woongebied in verschillende delen van ons land grotere bekendheid te geven.

'MANS KAPBAARG'

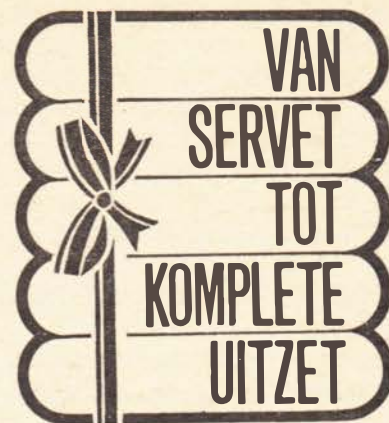
Dezer dagen verscheen de 2de druk van „*Mans Kapbaarg, 'n grootsten leugenbuul van 't Tukker-laand*” door G.B. Vloedveld. De uitgave staat op naam van boekhandelaar W.G. Witkamp te En-schede. In het volgende nummer hopen we uit-voerioger op dit boek terug te komen.

GENTLEROY VOOR VRIJETIJD- KLEDING

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
GEBR. VAN HECK N.V. ENSCHEDE.

JORZOLINO

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
JORDAAN-TER WEEME N.V. HAAKSBERGEN

VéGé

voor ^u/_w levensmiddelen

guller met zegels.. guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds
10 % kort. in geldzegels

N.V. Aanneming-Mij. vh.
H. W. TE PAS

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wegenbouw

ERICA-SERVICE

Doe het zelf en maak van uw tuin
een LUSTHOF. Kosteloos maakt
ERICA voor U een grondplan.
Vraagt inlichtingen.

Laat COSA uw goede gastheer zijn!

- *Diners*
- *Bruiloften*
- *Recepties*
- *Vergaderingen*

*en zomaar even 'uit'!... Restaurant COSA
(aan de Markt, tel. 05400-14144 in Hengelo)*

cosa

RESTAURANT

HENGELO